

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrst a Din 2.-, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.-, večji inzerati peti vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101, Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

DEMARŠA VELESIL V BERLINU

Velesile bodo še enkrat opozorile Nemčijo na nedopustnost njenega vmešavanja v avstrijske zadeve

Berlin, 26. januarja. g. Angleške vesti, po katerih se bo izvršila v Berlinu skupna demarša poslaničkov Anglije, Francije in Italije v korist Avstrije, so tukaj povzročile veliko razburjenje. Nemška vlada skuša potom časopisja odvrti velesile od tega koraka. Večerni listi zaradi teh angleških vesti zopet napadajo avstrijsko vlado ter izražajo upanje, da ne bo prišlo do te diplomatske akcije. Listi ne smejo objavljati dunajskih poročil, po katerih je avstrijska vlada zbrala dokazilni material, iz katerega izhaja, da so 80% papirnatih bomb in drugih eksplozivnih snovi prinesli narodni socialisti preko bavarske meje v Avstrijo. Listi tudi niso objavili angleških vesti, po katerih velesile z ozirom na to, da je Nemčija zapustila Društvo narodov, v interesu miru razpravljajo o potrebi direktno intervencije pri nemški vladi v korist Avstrije.

Poljski poslanik je danes na njegovo željo posetil kancelarja Hitlerja. Hitler je hotel zvesti mnenje poljskih uradnih krogov glede morebitnega sklicanja izrednega zasedanja sveta Društva narodov, ki bi se bavilo s sporom med Berlinom in Dunajem. Temu izrednemu zasedanju bi namreč predsedoval poljski zunanji minister polkovnik Beck.

Pariz, 26. januarja. AA. Listi predvidno motre stališče, ki ga je zavzela angleška vlada v razoroženem vprašanju, kakor tudi v vprašanju avstrijsko-nemških odnosov. Komentarji so zelo rezervirani, ker manjkajo zaenkrat podrobna poročila o sklepih zadnje seje angleške vlade v Londonu. Priznati je treba, da je javno mnenje naklonjeno posredovanju med Francijo in Nemčijo s strani Velike Britanije. Toda angleške predloge kot take, ki se gibljejo v sredini med francoskim in nemškim stališčem, pa listi odločno odklanjajo in pravijo, da morajo propasti.

Glede angleškega predloga, naj bi v avstrijsko-nemškem vprašanju Velika Britanija, Italija in Francija skupno intervenirale v Berlinu, so listi mnenja, da je dober in ga zato pozdravljajo. Vse kaže, da bo prišlo do te intervencije, še predno bo mogel svet Društva narodov avstrijski protest postaviti na dnevni red svojega posebnega zasedanja. Listi opozarjajo, da je avstrijsko vprašanje zelo važno, ker ograja Nemčija s svojim poseganjem v avstrijske notranje zadeve kar najresnejše evropski mir.

Evropske države, piše »Le Matin«, se upravičeno vznemirjajo in po pravici odklanjajo neprestane napade na avstrijsko samostojnost. Vse kaže, da bo

avstrijski zvezni kancelar Dollfuss apeliral na mednarodne ustanove. Zaenkrat še ni z Dunaja nobenega poročila o tem, ali bo Dollfuss počakal na mednarodno intervencijo v Berlinu ali pa bo spor kratkoma predložil svetu Društva narodov. Francosko zunanje ministrstvo pa še ni zavzelo v tej zadevi svojega stališča. Kaže, da je treba počakati na to, kaj bo Berlin odgovoril na demaršo avstrijske vlade pri nemški vladi.

Berlin, 26. januarja. r. Sinoči je nemška vlada po radiu objavila intervencijo avstrijske vlade v Berlinu zaradi zadnjih terorističnih demonstracij v Avstriji. Nemška vlada zagotavlja, da je uvedla preiskavo glede raznih trditve, ki jih je postavila avstrijska vlada v svoji noti o tem, da so teroristična dejanja organizirana iz Nemčije.

Pariz, 26. januarja. g. Zunanji minister Paul Boncour je danes sprejel francoskega poslanika v Varšavi Larochea, ki je v zadnjih tednih imel več razgovorov s poljskimi državniki, zlasti o splošnem stališču Poljske napram Nemčiji in Društvu narodov, o razvoju francosko-poljskih odnosov in o nameravanem potovanju zunanjega ministra Paula Boncourja v Varšavo. Natančni datum tega potovanja še ni določen.

Razplet vladne krize

Po ostavki vlade g. Srškića je dobil mandat za sestavo vlade g. Uzunovića

Beograd, 26. januarja. M. Včeraj popoldne se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri je ministrski predsednik g. dr. Srškić sporočil, da je podal ostavko celokupne vlade in da je Nj. Vel. kralj ostavko sprejel.

Nj. Vel. kralj je povelil mandat za sestavo vlade narodnemu poslancu in bivšemu ministrskemu predsedniku g. Nikoli Uzunoviću, predsedniku JNS. Mandatar krone je takoj nato prišel razgovore in se je včeraj popoldne sestal s predsednikom senata dr. Tomaševićem in predsednikom Narodne skupščine dr. Kumanudijem ter ju obvestil, da mu je poverjen mandat za sestavo vlade. V teku včerajšnjega dne je imel g. Uzunović daljše razgovore z ministrom Pavlom Maticom in bivšim ministrom Jurjem Demetrovićem.

Danes dopoldne je mandatar krone nadaljeval konzultacije. Dopoldne je imel najprvo v predsedništvu vlade konferenco z dosedanjim ministrskim predsednikom dr. Srškićem, ministrom pravde Božom Maksimovićem in ministrom brez portfelja dr. Kojićem. Ob 10. dopoldne se je nato sestal z ministrom gosp. dr. Albertom Kramerjem, s katerim pogajanja ob uri, ko to poročamo, še trajajo.

Razplet krize se razvija normalno in po dosedanjih displicijah izgleda, da bo g. Uzunović sestavil vlado po večini iz dosedanjih članov kabineta.

Francoska vlada pred padcem?

Afera Staviskega zavzema vedno večji obseg — Danes se bo odločila usoda vlade

Pariz, 26. jan. r. V parlamentarnih krogih zatrijuje, da bo na današnji seji parlamenta prišlo do novih senzacionalnih razkritij v zvezi z afero Staviskega. Ta razkritja bodo, kakor zatrijujejo, take narave, da bodo docela omajala stališče Chautempsove vlade. »Echo de Paris« piše, da so v vladi o tem že razpravljali in da so nekateri ministri z bivšim ministrskim predsednikom Daladierjem na čelu predlagali Chautempsu, naj bi vlada prostovoljno odstopila, da bi se škandal ne povečal in da bi se izognilo ogrožanju parlamentarnega režima. V primeru, da bi vlada v zbornici doživela poraz ali da bi sama odstopila, računalo v političnih krogih, da bo predsednik republike povelil sestavo vlade bivšemu ministrskemu predsedniku Daladierju.

Veliko senzacijo v javnosti vzbujajo vesti, da je hudo kompromitiran tudi minister pravde Renaldi. O njem se trdi, da je bil udeležen pri raznih podtetjih, ki jih je osnoval sedaj zaradi goljufij zaprti Sacazan in je minister pravde pri snovanju teh podtetij kršil zakonske predpise. To so sicer že starejše zadeve, ki niso v nobeni zvezi z aferami Staviskega, vendar pa jih opozicija sedaj iznaša, da bi na ta način kar najbolj kompromitirala vlado. Za današnje popoldansko sejo poslanske zbornice vlada ogromno zanimanje, ker je opozicijski poslanec Henriot v listih napovedal nova razkritja, ki bodo, kakor zatrijuje, do skrajnosti kompromitirala mnoge ugledne osebnosti.

Pariz, 26. jan. AA. Po poročilu »Echo de Paris« kaže, da se Chautempsova vlada nahaja v veliki stiski. Člani vlade so glede sedanjega notranjopolitičnega položaja močno pesimistični. V bančnem zavodu »Societe generale de credit industriel et commercial« so namreč našli dva čeka na 1.200.000 in 800.000 frankov, ki jih je izstavil pok. Staviski na neko zelo ugledno politično osebnost. Ime te osebnosti so zadnje dni opetovano imenovali. Predsednik vlade Chautemps bo zaradi tega danes imel posvetovanja s člani svoje vlade, jutri pa bo znano, kaj bo vlada storila v tem novem primeru. Ozračje je zdaj za vlado dokaj neprijetno. Če bi prišlo do vladne krize, bi novo vlado po mnenju tega lista sestavil Daladier.

Pariz, 26. januarja. AA. Socialistični poslanski klub je imel sestanek, na katerem je soglasno odklonil predlog o imenovanju ankete o aferi Staviskega, ker bi ta anketa ne imela sodnega značaja in bi bila, kakor vse podobne ankete, pod vplivom političnih strasti. Klub se bo pri vsakem glasovanju ravnal po tem načelnem sklepu.

Francoski odgovor Nemčiji

Pariz, 26. januarja. r. V znanjem ministrstvu sestavljajo sedaj odgovor na poslednjo nemško noto glede razorožitve. Delo naglo napreduje in računajo a tem, da bo odgovor predložen že na prihodnji seji vlade, na kar bo takoj dostavljen nemški vladi, kar se bo predvidoma zgodilo prve dni prihodnjega tedna.

Preosnova rumunske vlade

Bukarešta, 26. januarja. g. O predstoječi rekonstrukciji vlade Tatarescu javljajo listi, da bo prevzel trgovinsko ministrstvo, ki ga je do sedaj upravljal ministrski predsednik sam, bivši pravosodni minister Xenii.

Iz šolske službe

Beograd, 26. jan. r. Na meščansko šolo v Ribnici je premeščen učitelj Radoslav Vanič, dosedaj v Trčuju. Na osnovno šolo v Črnučah pa je premeščena učiteljica Antonija Colnar iz Gornje Pirinice.

Prekoračen silobran

Ljubljana, 26. januarja. 29. junija 1933. je bil v gostilni Florjančič Ane v Mostah pri Kamniku ustreljen v prepiru Kamničan August Rems in mu je strel prebil glavno žilo odvodnico, tako da je kmalu izdihnil. Pokojni je prišel ta dan z večjo družbo na gasilsko veselico, ker je pa pričelo deževati, so posetili več gostiln in končno tudi gostilno Florjančič v Mostah. Med domačimi in Kamničani je prišlo do prepira, nakar je Rems z odprtim nožem navall na sina gostilničarke Antona Zebovca, ki pa se mu je umaknil. Napadel je nato še Josipa Zebovca, ki ga je posvaril in je, da bi napadalca prestrašil, oddal najprej dva strela iz browninga v zrak in v tla, nato pa je nameril proti napadalcu in ga z drugim strelom pogodil v levo stran prsi. Zaradi svojega dejanja se je Zebovec moral danes zagovarjati pred sodniki.

Zebovec je svoje dejanje priznal, trdil pa je, da je bil v silobranu, ker ga je Rems napadel z odprtim nožem in ker se zaradi vrtno ograje ni mogel nikamor ogniti, je sprožil samokres, mereč na pokojnikovo levico, je pa po nesreči zadell v prsa. Zaslisane so bile številne priče, ki so izpovedale, da je bil Rems znan pretepač in se je pri tem posluževal tudi noža. Neka priča je izpovedala, da je Remsovo družbo nagovarjala neka gostilničarka, kjer je družba prej popivala, da naj gredo še v Florjančičovo gostilno in tam pobijajo in da bo zato še ona plačala za liter vina. Rems je odvrnil, da bo že našel povod za prepir. V Florjančičevi gostilni so se res kmalu začeli pričkati in je prišlo do spopada, v katerem je našel Rems smrt. Zebovec se je takoj prijavil orožniški postaji, je pa izjavil, da ustrelica ne pozna.

Sodišče je obsojilo Zebovca na 5 mesecev strogega zaporaz zaradi prekoračenja meje dopustnega silobrana. V razlogih je navedlo, da ga je Rems sicer res napadel z odprtim nožem, vendar pa sta si stala nasprotnika tako blizu, da ni verjetno, da bi Zebovec iz razdalje dveh korakov pogodil namestno levico pokojnikove prsi. Tudi je obtoženec streljal večkrat. Zagovornik je prijavil revizijo in prizvi.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize. Amsterdam 2299.85 — 2311.21, Berlin 1350.14 — 1360.94, Bruselj 796.91 do 800.85, Curih 1108.35 — 1113.85, London 179.19 — 180.89, New York 3594.38 — 3622.64, Pariz 224.79 — 225.91, Praga 169.34 — 170.20, Trst 300.01 — 302.41 (premijsa 28.5%) Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.15

INOZEMSKE BORZE

Curih, 26. januarja. Pariz 20.2825, London 16.20, Newyork 326.75, Bruselj 71.00, Milan 27.11, Madrid 41.40, Amsterdam 207.50, Berlin 122. —, Praga 15.28, Varšava 58.05, Bukarešta 8.05.

Železničarji so dobili svoj hotel

Podporno društvo železniških uslužbencev in vpokojencev je kupilo in lepo preuredilo bivši Tratnikov hotel

Ljubljana, 26. januarja. Podporno društvo železniških uslužbencev in upokojencev v Ljubljani je že tako staro, da je sedanjí tajnik Ivan Lipovšek že 53 let njegov član. Med železničarji je to društvo znano pod imenom pogrebne družba, ker daje podpore le ob smrti svojih članov. V dolgih letih so pa železničarji navzlic hudim časom polagoma zbrali s malenkostnimi prispevki pravi znaten kapital, ki ga je društvo imelo naloženo v denarnih zavodih. Ko so pa ti prišli v krizo, je društvo moralo misliti, kako bi bolj rentabilno naložilo svoj denar. Mislili so zgraditi veliko stanovanjsko hišo na oglu Tyrševe in Elmspielerjeve ulice, a predlog je na obnem zboru s malenkostno večino propadel, na drugem obnem zboru so pa zborovalci naročili odboru, naj denar naloži v rentabilne nepremičnine.

Predsednik Ivan Škerjanec

Po dolgem premišljevanju je odbor pod vodstvom svojega razsodnega predsednika Ivana Škerjanca kupil nekdanji Tratnikov hotel na Šentpeterski cesti za 1.700.000 Din, nato je pa še adaptacija in popolna prenovitev ter preureditev veljala blizu 500.000 Din. Za skromne železniške uslužbence in upokojence je ta vsota pač ogromna, kar priča, kako dobro je društvo gospodarilo z vplačili, na drugi strani je pa to premoženje tudi dokaz, kako tudi najskromnejša organizacija, ki so v njej sami mali ljudje, z varčevanjem lahko pride do velikega premoženja.

Včeraj je odbor društva otvoril novi hotel »Balkane«, kakor se sedaj imenuje v spomin nesrečnega, od Italijanov požganega hotela »Balkana« v Trstu, z malo svečanostjo, kamor so bili povabljeni tudi zastopniki ljubljanskih dnevnikov. Agilni predsednik Škerjanec je v svojem govoru na kratko opisal trudopolno pot, kako so železničarji prišli do lepega hotela, ter se predvsem zahvalil vsem odbornikom, zlasti pa železničarskima kreditnima združenjama v Ljubljani in Mariboru, ki sta društvu pripomogli do potrebne gotovine. Preureditve je vodil arh. Srečko Rainer od železniške direkcije, ki je javnosti znan kot projektant velikih hiš železniške kolonije za Stadionom v Ljubljani in tudi po mnogih drugih delih po vsej deželi, zlasti se je pa odlikoval, ko je zgradil in opremil dvorno a-kaminko v Lescah in tamosnjem modernem hotelu. Hotel je bilo seveda treba predvsem temeljito desinficirati, kar je požrlo več težkih tisočakov, nato pa precej predelati in popolnoma preurediti, tako da sedanjí moderni in prijazni hotel »Balkane« niti od daleč več ne spominja na precej zapuščen stari hotel »Tratnik«. Tujcem je na razpolago 20 svetlih in prostornih ter modernih poslikanih sob z 38 posteljami, ki so skoraj vse nove, za vse postelje je bila pa kupljena nova posteljnina in perilo. V vse sobe je napeljana topla in hladna tekoča voda ter centralna kurjava in seveda elektrika, razen tega je pa v vsakem nadstropju tudi kopalnica, da udobna prenočišča odgovarjajo vsem zahtevam moderne higijene. Zaradi izredno nizkih cen bo pa hotel »Balkane« tudi prav dobrodošel regulator ljubljanskih cen za prenočišča, saj stane soba z vso opremo in postrežbo ter kopalnico za osebo le od 16 do 26 Din na dan, s takso vred. Prenočevati smejo razen železničarjev, učiteljev in drugih državnih in samoupravnih uslužbencev in njihovih družinskih članov tudi vsi drugi civilni potniki, ker je hotel pri-dobil pravico javnosti. Tega modernega in lepega ter res poceni hotela se bo naša javnost zotovo prav rada posluževala, ker je v hiši dosti tudi drugih udobnosti, saj so tam že gostilna in kavarna ter brivec, na dvorišču pa fotograf, zlasti je pa važ. na centralna lega hotel ima tudi krasen vrt za cvetlice zelenjavo in sadje, a uradniška menza se bo v kratkem selila v novo zavarjevo hišo na Resljevi cesti. Železničarjem je njih Nabavljajna za druga uredila take hotele in prenočišča

že tudi v Beogradu, Sarajevu, Splitu in Zagrebu, kjer so zaradi nizkih cen silajno obiskana, zato pa moremo tem bolj čestitati malemu Podpornemu društvu železniških uslužbencev in upokojencev, da je tudi njim uspelo tako veliko delo. Prav mnogo je bilo nasprotstev in starejši člani so že hoteli razdeliti denar, ko bi vsakdo dobil malenkostno vsotico kakih 100 Din, sedaj so pa vsi veseli, ker so postali lastniki velikega podjetja, ki je zgrajeno na trdnih temeljih in bo brez najmanjšega dvoma tudi rentabilno. Ob svojih odkritih, srčnih čestitkah pa ne smemo pozabiti mož, ki so društvu in njegovim članom pripomogli do tako velikega uspeha. Vse zasluge ima sedanjí odbor pod vodstvom že imenovanega zaslužnega predsednika Ivana Škerjanca, ki za podpira podpredsednik Jože Jesh in pa preračunljivi blaginjak Šošnik. Omenili smo tudi že vestnega tajnika Ivana Lipovška, zato pa moramo imenovati še ostale odbornike, namreč Toneta Jenčiča, Mihaela Steinerja, Antona Gregorca, Ivana Hirša, Alberta Kobala, Toneta Müllerja, Slavka Stančiča, Ivana Novaka, Simna Daneua in Čerčka Srečka, ki naj s svojim srečnim imenom in veselim temperamentom vilje svojim tovarišem še mnogo korače.

Dve princesi žrtvi potresa v Indiji

London, 2. jan. r. Iz Nepala prihajajo vedno nova poročila o potresni katastrofi. Uradni komunikacijski pravil, da sta bili pri poslednjem potresu ubiti tudi dve hčeri nepalskega maharadže. Mrtev katastrofe je postala tudi hči ministrskega predsednika. Vsa dolina, v kateri leži nepaljski prestolnica Katmandu, je popolnoma opustošena. Po uradnih statističnih podatkih je zahtevala katastrofa le v tej dolini nad 5000 človeških žrtev. Vsa pokrajina, katere ozemlje je zelo hribovito, ki obsega 54 tisoč kvadratnih milj in šteje 5.600.000 prebivalcev, je bila celih osem dni odrezana od ostalega sveta. Vse prometne in b-zo-javne zveze med Katmanduom in Indijo so bile pretrgane.

Vremensko poročilo

Bistrica-Bohinjsko jezero, 26. januarja: —14, jasno, 10 cm pršica na 100 cm podlagi. Smuka idealna.
Bled-jezero, 26. januarja: —6, jasno, mirno, snež, 65 cm, led debel 25 cm in uporabljen.
Kranjska gora, Rateče-Planica, 26. januarja: —12, barometer stoji, jasno, mirno, snež 125 cm.
Logatec, 26. januarja: —17, jasno, mirno, snež, 40 cm, smuka idealna.
Kočevje, 26. januarja: —11, jasno, megla, ledena skorja čez snež, ki pa ne drži smučk. Led dober.
Sv. Križ nad Jesenicami, 26. januarja: —6, jasno, mirno, 10 cm pršica na 75 cm podlagi, smuka idealna, izgledi za nedeljo in praznik v planinah sijajni.
Sodražica, 26. januarja: —13, jasno, burja, 1 m starega snega, deloma polede-nelega, smuka dobra, izgledi dobri.
Višnja gora, 26. januarja: —10, jasno, sever, 5 cm pršica na podlagi 30 cm, izgledi idealni.
Bleke, 26. januarja: —18, jasno, severo-vzhoden veter, 20 cm pršica na 40 cm podlage, smuka izvrstna, izgledi zelo dobri.
Smučarski dom Ljubljana na Pokljuki, 24. januarja: —11, jasno, solnčno, mirno, 20 cm pršica na 10 cm podlage, smuka idealna, v planinah idealno.
Koča na Veliki planini, 24. januarja: —7, jasno, solnčno, mirno, 40 cm sneža, smuka odlična, izgledi najboljši.
Kofce, 25. januarja: —17, 130 cm suhega snega, 30 cm pršica, jasno, solnčno, smuka idealna.
Krvavec, 23. januarja: —5, jasno, solnčno, zahodnik, 20 cm pršica na stari trdi podlagi. Smuka prav dobra, izgledi izvrstni.
Pohorski dom, Mariborska koča, 26. januarja: —3, jasno, mirno, 70 cm pršica, smuka idealna.
Ruška koča, 26. januarja: —2, jasno, mirno, 90 cm pršica, smuka idealna.
Klopni vrh, 26. januarja: —2, jasno, mirno, 80 cm pršica, smuka idealna.
Pesek, 26. januarja: —3, jasno, mirno, 90 cm pršica, smuka idealna, skakalnica uporabna.
Senlorjev dom, 26. januarja: —6, 12 cm pršica, smuka idealna.
Čimžat nad Falo, 26. januarja: —7, jasno, mirno, snež, 50 cm snega, smuka idealna.
Sv. Lovrenc na Pohorju, 26. januarja: —7, jasno, mirno, snež, 80 cm, skakalnica uporabna.
Ribnica na Pohorju, 26. januarja: jasno, mirno, sneža 70 cm, sankališče uporabno.

A. U. Emery:

278

Dve siroti

Roman

Tudi čez pleča mu je visela surova koža. Gola, mišičasta roka je držala dolgo karabinko, naslonjeno na desno ramo.

Pri pogledu na tega moža, ki je trdil o sebi, da je Francoz, pa je bil podooben pravemu divjaku, je na straži stoječi vojak odskočil in se pripravil k obrambi.

Toda neznanec je brž stopil k njemu in ga prijel za roko.

— Francoz sem, — je ponovil, — in bil sem drugačen vojak kakor si ti, tepec! Pusti karabinko, ki jo držiš kakor brizgalno, in odvedi me k svojemu poveljniku.

Ker je pa kazalo, da se hoče vojak upreti, ga je prijel krepko za ramo in zaklical s poveljujočim glasom:

— Le hitro, mrcina!... Mudi se mi, tristo vragov!

Potem je pa izpremenil glas in pripomnil mirno:

— Vem, da je dolžnost dobrega vojaka izpolnjevati povelja... Vem tudi, kdo ste in da vas pričakujejo v Vermontu... In baš zato nočem, da bi vas Siouxi pobili kakor zajce... Ime tvoje poveljnika?

— Vitez de Vaudrey, — je odgovoril vojak, ki se mu je zazdelo, da ima opraviti s prijateljem.

— Odvedi me k njemu! — mu je zapovedal neznanec.

Vojak je že hotel izpolniti njegovo povelje, ko sta naenkrat stopila iz gošče Roger in Gašper.

— Kaj je? — je vprašal vitez, stopivši med vojaka in neznanca.

Neznanec se je vitezu lahko poklonil. Potem se je pa vzravnal, rekoč:

— Vi ste poveljnik?

— Poveljujem tej četi in vi ste moj ujetnik, — je odgovoril Roger.

Neznanec se je nasmešnil, toda smehljaj se je takoj umaknil resnemu pogledu. In zagonetno mož je vzkliznil:

— Junaki Zelenih gora vas pričakujejo, gospod vitez; in prišel sem vam naproti, da vas odvedem k njim.

Gašper je ta čas radovedno ogledoval neznanca.

— Ah, — je vzkliznil naenkrat, — ti si torej tisti spretni strelec, ki je ustrelil po vrsti vseh šest Indijancev?

Neznanec je priklimal z glavo. Potem je pa skomignil z rameni.

— Bogme, — je dejal, — zdaj nimamo časa za kramljanje, kajti vsak čas bomo imeli tolpo Indijancev na vratu in ne bomo jih mogli več streljati... In pravim vam, da lahko verjamete Rabussonu...

Vitez de Vaudrey je zamahnil z roko v znak, naj molčita.

— Kdo ste? — se je obrnil k neznanцу.

— Rabusson, kakor sem vam prav kar povedal. Bil sem seržant v francoski vojski, zdaj sem pa svoboden človek in dober strelec, kakor ste videli.

— Kako pa pridete do take obleke? — je vprašal Gašper.

— To je pa moja stvar, prijatelj.

Roger je namignil neznanцу, naj mu sledi. In ko sta bila na samem, ga je vprašal:

— Kaj mi hočete povedati?

— Povedati vam moram, gospod vitez, da so Siouxi obkolili ta gozd. Videli so vas, ko ste prišli čez potok...

In pustili so vas pri miru samo zato, ker so prebrčali, da vas tu ujamajo.

— Branili se bomo... Streliva imamo dovolj, — je odgovoril Roger.

— Moji vojaki so pogumni, nobenega ne bo, ki bi ne izpolnil svoje dolžnosti, — je nadaljeval razburjeno.

Ker ste mi pa povedali, da nam preti nevarnost, moram obvestiti o tem vojske in jih zbrati okrog sebe, da bomo lahko pošteno odbili napad divjakov.

— To ni potrebno, gospod poveljnik... Čez potok pol ure ne bo nobenega več med živimi.

— Torej hočete reči, da smo izgubljeni, — je vzkliznil Gašper, ki se je bil ta čas počasi približal poveljniku in čudaku.

Rabusson ga je zaničljivo pogledal. — Kaj pa vikaš svoj nos, kamor mi treba! — je zagodrnjal.

Vitez de Vaudrey se je pa obrnil k Rabussonu in odgovoril:

— Francoz ste in bi morali torej obvarovati svoje rojake strahu, negotovosti in razburjenja... Ker poznate pretečo nam nevarnost, nam lahko odkrito poveste, kako sodite o našem položaju.

In ker stari seržant ni takoj odgovoril mu je pogledal Roger naravnost v oči, rekoč:

— Kaj smo izgubljeni?

— Skoraj, — je odgovoril Rabusson počasi.

Roger in Gašper sicer nista poznala strahu, vendar ju je pa obšla groza. Nekaj časa je bilo vse tiho, potem je pa Rabusson nadaljeval:

— Vendar vam pa moram povedati, gospod vitez, da še ni treba obupati.

— Ah, saj sem vedel, — je vzkliznil Gašper.

Roger mu je namignil, naj molči, sam je pa odgovoril Rabussonu:

— In vendar ste lahko prišli sem. Če bi bil gozdnič tako gosto obkoljen, kakor trdite, bi se vendar ne mogli prebiti skozi vrste bojaželjnih Indijancev.

— Da... Kako ste mogli priti do gozdiča? — se je oglasil tudi Gašper.

Rabusson je pa ostal miren.

— Če sem zdaj tu, — je odgovoril počasi, — sem samo zato, ker poznam ta gozdnič kakor nihče na svetu... In zato upam, da vas bom lahko rešil.

— Rešiti nas? — sta vzkliznila vitez in Gašper v en glas.

— Da, toda morali me boste brez-pogojno ubogati.

Roger in Gašper sta se ozrla na moža, ki je govoril tako samozvestno.

Rabusson je pa nestrno zamahnil z roko.

— Ali me hočete ubogati? — je vprašal.

In videč, da se ne moreta odločiti, kaj bi odgovorila, je Rabusson nadaljeval z naraščajočim razburjenjem:

— Prav kar ste me vprašali, kako sem mogel priti sem, čeprav je gozdnič obkoljen. Povem vam to, gospod poveljnik: ker sem prebivalec tega gozda. Živim tu, kakor žive živali, ki jih kar mrgoli v njem, in ptice, ki jih je polno drevje. Nobene naravne stezice ni v goščici, po kateri bi se ne bil hodil, nobene gošče ni, kjer bi se še ne bil skrival, ko je bilo treba bežati pred premočjo, ali bolje rečeno, kjer bi se ne skrival, da sem iz skrivališča lažje streljal Indijance... Toda o tem pozneje... Glavno je zdaj, da se združimo s fanti z Zelenih gora, ki vam gredo naproti... Jaz sem šel naprej, da bi vam pokazal pot.

— In očistil jo s strelji svoje karabinke, — je pripomnil Gašper, ki je začel Rabussona občudovati.

— Nesreča je pa hotela, — je nadaljeval Rabusson, — da sem baš naletel na tolpo Siouxov, namenjenih k Angležem, ki tabore na drugi strani planine... Ti vražji Indijanci so vas izsledili, o tem sem prepričan; drugače bi se ne bili ustavili... In tako ne morete upati, gospod poveljnik, da bi vas pustili naprej; poskusili bodo napasti vas od vseh strani naenkrat.

— Zakaj mislite? — je vprašal vitez.

— Vem to, ker sem prehodil ves gozd, predno sem prišel vam naproti.

— Ah! — sta vzkliznila skoraj istovčasno Gašper in Roger.

— Da, in vem, da so zasedli Siouxi vse stezice, vodeče iz gozda.

— Vse? — je vprašal Gašper nezaupljivo.

In pokazal je z roko na prehod čez potok, rekoč:

— Ker smo prišli po tej poti, bi se lahko po nji tudi vrnili. Res je sicer, da smo porušili most za seboj, vendar pa lahko zgradimo novega...

Usmrtitev šestih komunistov

Kako so v Kölnu ob Reni obglavili šest na smrt obsojenih komunistov — Spretnost Hitlerjevih krvnikov

»Neudeutscher Pressedienst«, periodična publikacija, ki si je nadelo nalogo pobijati tako zvalje gorostasne vesti, je priobčila v sredo uradno poročilo o usmrtitvi šestih komunistov v Kölnu ob Reni, ki so bili zaradi umora dveh narodnosocialističnih udarnikov obsojeni na smrt. Poročilo pravi med drugim:

»Usmrtitev je bila določena na 7.30 zjutraj. Tik pred sedmo uro so prišli na dvorišče jetnišnice višji državni tožilec, sodnik, veliki župan, ravnatelj kaznišnice, več višjih funkcionarjev udarnih čet, kölnski policijski ravnatelj in 12 meščanov. Točno ob 7.30 je prvič zapel mrtvaški zvoni, ki je zvonil pol minute. Obenem so privedli na dvorišče iz zaklenjenega jetniškega hodnika prvega obsojenca, ki so ga spremljali jetniški pazniki z duhovnikom. Kakor vsi drugi, se je dal tudi ta obsojenec mirno privedi na dvorišče, kjer je bilo še temno, in brez najmanjšega odpora je stopil na morišče. Na eni strani mize je stal višji državni tožilec, ki je najprej prečital § 211 kaz. zakonika, potem pa odlok, ki z njim pruski ministrski predsednik zavrača prošnjo glede pomilostitve. Dalje je pozval višji državni tožilec obsojenca, naj pogledajo ta odlok, potem jih je pa vprašal, če še kaj žele.

Umor

po prekropani noči

Na smetišču železniškega skladišča v Ujpešti je našla v torek dopoldne stara beračica okrvavljeno vrečo, ki sta iz nje moleli človeška glava in roka. Beračica je takoj obvestila orožnike in ti so potegnili iz vreče moško truplo, zvezano in oblečeno samo v perilo. Grlo je bilo prerezano, tako da se je glava držala samo za kožo. Na obrazu so se poznali sledovi noža in udarcev.

V mrtvem so spoznali 55 letnega trgovca s prašiči Ludvika Varga iz Ujpešte, ki je bil izgnan iz svojega stanovanja pred 24 urami. Ker je bilo znano, da je živel Varga s svojo ženo v večnih preprikih in da se je nedavno ločil od nje, je padel sum takoj na njo. Policia je bila prepričana, da je žena umorila moža in da ji je pomagal njen ljubček, ki je bil že večkrat kaznovan. Toda izkazalo se je, da je policija v zmoti. Vargo je umoril 29 letni sobosikar Franc Denes, ki je umor že priznal. Po prekropani noči je spal v Varzinem stanovanju in svojega gostitelja je umoril baš zato, ker ga je razžalil.

Ševčikova oporoka

Po smrti slavnega virtuozu in glasbenega pedagoga Ševčika so se širile najrazličnejše vesti o njegovi oporoki. Znano je bilo, da je zapustil mojster več oporok, ki je bila zadnja in končna veljavna med njimi napisana dan pred smrtjo. Prve vesti o tej oporoki so vzbujale domnevo, da je radikalno izpremenila zadnjo voljo pokojnega, ki jo je bil napisal leta 1931 pred odhodom v Ameriko in kjer je volil velik znesek za ustanovitev Ševčikovega kolegija za mlade violoniste, študirajoče na praškem konservatoriju. Kmalu se je ustanovilo društvo Ševčikovega kolegija in prof. Ševčik je dal družvu lani v novembru en milijon Kč. Pa tudi v zadnji oporoki se je mojster spomnil te ustanove in zapustil ji je skoraj vse premoženje, le 200.000 Kč je namenil v druge svrhe.

Štirje obsojenci so molče odkimali, peti je pa odgovoril: »Prosim malo obzornosti do moje žene in otrok.« Šesti obsojenec je pa dejal: »Nisem zavraten morilec, sem samo političen bojevnik.« Ta čas so se vsi obsojenci obrnili s hrbti k morišču, kjer je bila postavljena nizka dolga miza, pred njo je pa stala nekoliko višja lesena klop. Čim so obsojenci izjavili, da nimajo nobene želje več, so jim s črnimi rutami zavezali oči, jih obrnili ter odvedli drugega za drugim k nizki mizi, kamor so jih privezali, potem je pa eden izmed krvnikovih pomočnikov stojel z obema rokama tiščal obsojenčovo glavo na klop in krvnik je opravil svoj posel.

Po vsaki usmrtitvi je krvnik brž stopil k mizi višjega državnega tožilca in izjavil: »Smrtina obsodba je izvršena v 20 sekundah.« Torej od trenutka, ko so krvnikov pomočnik zgrabili obsojenca, do obglavljenja je minilo samo 20 sekund. V enem primeru so opravili krvniki svoj posel celo v 14 sekundah. Med usmrtitvijo je duhovnik ves čas molil. Pri vseh obsojencih — tako zaključuje »Neudeutscher Pressedienst« svoje poročilo, je bila smrtina obsodba izvršena že s prvimi zamahom sekire, samo pri obsojencu Hammacherju je bil potreben še zamah.

Pred odhodom v Ameriko leta 1931 je imel Ševčik 4½ milijone Kč premoženja poleg nekaterih nepremičnin. Skoraj vse njegovo premoženje je bilo namočeno v vrednostnih papirjih, le nezaten del v dolarskih državnih posojilih Češkoslovaške, Jugoslavije in Rumunije. Padec dolarja in moratorij na del teh posojil je pa Ševčikovo premoženje znižal za dobro tretjino. Poleg vrednostnih papirjev je zapustil mojster še avtorske pravice, ki se cenijo letno najmanj na 25.000 Kč. Te je zapustil svoji sestrji, po njeni smrti jih pa dobi praški konservatorij.

Angleškemu kralju je grozil

Pred vrhovnim sodiščem v Londonu se je zagovarjal nedavno neki Clarence Haddon, ki je pisal kralju Georgu več zmedenih in grozljivih pisem, v katerih je zahteval svoje pravice, češ da je nezakonski sin kraljevega brata pokojnega vojvode od Clarence. Med obravnavo se je pa izkazalo, da je imel mož fikšno idejo, ki mu je zagrenila vse življenje. Neprestano ga je morila misel, da je kraljev nečak. Zato nikjer ni mogel dobiti službe, vsi so se mu rogali in zbijali na njegov račun šale. V procesu, ki se je zanj zanimala vsa Anglija, je nastal zadnje dni presenetljiv preokret, ko je obtoženec končno priznal da je kriv. Sodnik mu je odmeril milo kazen. Mož bo namreč tri leta pod policijskim nadzorstvom.

Haddon je pred sodiščem svečano izjavil, da ne bo več trdil, da je sin umrlega kraljevega brata, niti ne bo širil te vesti po drugih ljudeh. Sodnik je izjavil, da mu je odmeril milo kazen zato, ker je kralj sam izrazil željo, naj Haddon ne kaznujejo prestrogo.

Ker ga pozna.

— Prijatelj, ali bi mi mogel posoditi 100 Din?

— Ne, ne morem.

— Zakaj pa ne? Saj me vendar poznaš že 10 let.

— Baš zato ne, ker te že tako dolgo poznam.

Lovšinova mama umrla

Ljubljana, 26. januarja.

Davi je po kratkem trpljenju za vedno zatisnila svoje blage oči ga. Elizabeta Lovšinova, znana gostilničarka v Gradišču, v častitljivi starosti 77 let. Se v novembru l. 1932 je pokojnica zdrava in čila praznovala 75 letnico svojega rojstva, pred tednom dni jo je pa zadela možganska kap in kljub vestni zdravniški pomoči je davi izdihnila.

Ga. Elizabeta Lovšinova je bila rojena 17. novembra 1857 v Zelenikih pri Koblarjevih in je sestra našega znamenitega zgodovinarja, pokojnega dekana Antona Koblarja. Prišla je v Ljubljano, kjer je kmalu zaslovela kot najboljša kuharica, nato se je pa poročila z uglednim ljubljanskim posestnikom in gostilničarjem Andrejem Cernetom, drugič pa je bila poročena z znanim igračem Francem Lovšinom. Takrat je postala miena gostoljubna hiša zbirališče slovenskih igralcev in pevcev, ki jim je bila pokojnica vedno dobrohotna prijateljica.

Ko ji je l. 1910 umrl mož in ko je že mnogo prej izgubila tudi svoje otroke, je vso svojo materinsko ljubezen posvetila revežem. Vseh 40 let, ko je bila gostilničarka, so za njeno mizo sedeli revni študentje, a siromaki so nosili iz njene gostilne polne lonce. Hiša Lovšinove mame je bila pravi azil vseh podpre potrebnih.

Pokojnica je bila vedno odkrita naprednjakinja, naročnica vseh naprednih listov, poleg tega pa velika dobrotnica naprednih društev, zlasti Kola jugoslovenskih sester. Mnogo je žrtvovala tudi za kulturne namene.

Njena gostilna je bila, kot rečeno, zbirališče gledaliških umetnikov, zadnje čase tudi torišče šahovskih turnirjev, saj so tja zahajali člani ljubljanskega šahovskega kluba. Vsa Ljubljana je poznala to najstarejšo gostilničarko v mestu in težko jo bodo pogrešali mnogi, zlasti pa siromaki, ki jim je bila prava krušna mati.

Pogreb plemenite žene bo v soboto ob 14.30 iz hiše žalosti, Gradišče 13, na pokopališču k Sv. Križu. Bodi pokojnici ohranjen blag spomin, žalujočim svojcem pa naše iskreno sožalje!

Iz Krškega

— Volitve potrjene. Upravno sodišče je zavrnilo pritožbo glede občinskih volitev.

— Plesna šola. Naš Sokol prireja pod vodstvom br. Iv. Vaniča plesne vaje, ki so izredno dobro obiskane. Njih zaključek bo družabni večer, ki se bo v sili 1. februarja v sokolski dvorani, ki bo okusno dekorirana.

— Zeleniška katastrofa, ki se je pripetila te dni pri Krškem je predmet živahne diskusije v vsej okolici. K tem pripomnimo, da zoglenelo truplo g. Wachta iz Dunaja, ki je bil žrtev nesreče, ni še bilo prepeljana na Dunaj, kakor se to pomotoma poroča, vendar pa se to utegne zgoditi danes, ker je šele včeraj prispela na nekega krškega odvetnika večja svota od pokojnikovih sorodnikov, ki je na razpolago za prevoz trupla.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Razprodaja jabolk

Izbranih štajerskih vseh vrst, vagonška pošiljka — se razprodaja po najnižji ceni od 2.50 do 5 Din kg — LJUBLJANA, Stari trg št. 17.

Požurite se, dokler traja zaloga!

ČEBULČEK IN ČEBULO
prodaja najceneje Uršič v Moškanjcih. 616

JABOLKA
najokusnejša, 5.- Din postaja kupca od 50 kg povzeto: Postržin, Maribor. 11/T

MOTOR 40—60 HP
kupi Vlastelinstvo grofa Draškovića, Veliki Bukovec, pošta Mali Bukovec. 614

Sveže, najfinejše norveško RIBJE OLJE
iz lekarne DR. G. PICCOLLA V LJUBLJANI — se priporoča bledim in slabotnim osebam 91/L

GUGALNI STOLČEK
in otroško košaro prodam. — Mariborska ulica 24/T (Stadion). 613

Ia. PLOHE
jesenove, orhove in bele bukovce, od 50 cm debeline naprej, v vsaki množini kupuje Franc Pergler v Mariboru, Mlinska ulica 44. 584

VLOGE BANK
nakup, prodaja, zastavitev in posojila izvršujemo. — Poslovni zavod „d. d.“, Zagreb Praška ulica 6/II. 612

Naboljši kvarglji
Trgovce in druge interesente opozarjamo, da se dobe priznana najboljše kvarglji na skladišču G. Stanislavsky, Ljubljana.

Modna konfekcija
Najboljši nakup
A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 6/T

SUBIH TRAMOV
večjo partijo kupim — Nuditi ceno in noto.

VEČ VOZOV SENA
(aladkega) in otave ceno prodam.

TRIOEVNI RADIOAPARAT
z baterijo ceno prodam.

ENOSOBNO STANOVANJE
takoj oddam.
Šuštar, lesna trgovina, Ljubljana, Dolenjska cesta 12. 619

ENOSOBNO STANOVANJE
oddam s 1. februarjem na Sv. Petra cesti št. 43. 620

DANES MORSKE RIBE
v veliki izbiri nudi — gostilna »Dalmacija«, Ljubljana VII. — Ladan Ivan. 617

PAZNO SOBO
s posebnim vhom oddam takoj. Parket, elektrika. — Rožna dolina, Cesta X, št. 25.

STROJEPIŠNI POUK
večerni tečaj za začetnike in izvežbance. — Šolnina znižana. Dijaki (-nje) drugih šol poseben popust. Vpisovanje dnevno. — Christofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta št. 15

Naša ljubljena mama, gospa

Elizabeta Lovšin

roj. Koblar, vdov. Černe
gostilničarka in posestnica

v Ljubljani, Gradišče št. 13, nam je danes po kratkem trpljenju, previdna s tolažili svote vere, umrla v častiti starosti 77 let.

Pokojno bomo spremili iz hiše žalosti, Gradišče 13, k večnemu počitku pri Sv. Križu dne 27. t. m. ob ½3. uri popoldne.

Maše zadušnice se bodo brale dne 1. februarja ob 8. uri v frančiškanski cerkvi.

V Ljubljani, dne 26. januarja 1934.

Žalujoči ostali